

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nivernensi Et Avrelianensi Episcopis, & Abbati Curiae Dei Cisterciensis
ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

NIVERNENSI ET AVRELIANENSI EPISCOPIS, & ABBATI CURIAE DEI CISTERCIENSIS ORDINIS.

Epif. 101. ut palleum digneat Archiepifcopo hanc.

Circa venerabilem fratrem nostrum Albericum Remensem Archiepiscopum videmus & gaudemus impletum quod legimus & recolimus in psalmo praedictum: *Considerat peccator justum & querit perdere eam; Dominus autem non derelinquet eum in manibus ejus, nec damnabit ipsum cum judicabitur illi.* Sanè cum olim venerabiles fratres nostri Parisiensis & Atrebatensis Episcopi ac dilectus filius Abbas de Clarimarisco eundem Albericum, tunc Parisiensem Archidiaconum, virum utique vita, fama, scientiaeque praclarum, secundum formam mandati quod à nobis acceperant praefecissent Remensi Ecclesiae in pastorem, Theobaldus de Pertico Archidiaconus & Petrus de Stampis Canonicus Ecclesiae memoratae se ipsis temerè opposcentes, inter cetera quae nobis per suas litteras contra ipsorum intinavere processum, haec adversus praefatum Archiepiscopum specialiter expresserunt, quòd videlicet esset irregularis, indiscretus, & manumissus. Quapropter Episcopis interdixerant qui convenerant ad consecrationem ipsius ne talem in Episcopum consecrarent, cum idem Petrus probaturum hoc die data se promitteret coram eis. Sed praefatus Parisiensis Episcopus, qui ad promotionem illius omnimodis intendebat, nemine contra Petrum nisi duntaxat ipso eodem iudice replicante, duos Presbyteros convocavit, quorum testimonia contra ipsum absentem & ignorantem super infamia clam recepit, & sic admissus non fuit ad irregularitatem probandam, videlicet quòd cum vidua conjugalem copulam contraxisset, eoque taliter à probatione repulso, post appellationem ad sedem apostolicam interpositam illum utcunque fecit in Episcopum consecrari. Vnde nos tantum sacramenti defectum clausis nolentes oculis pertransire, maxime quia praefati Archidiaconus & Canonicus super hoc apud nos per iteratas litteras insisterunt, vobis dedimus in praecipis ut inquisita & cognita veritate, si memoratum Petrum inveniretis à tali exceptione probanda praescripto modo fuisse repulsum, nonobstante quòd actum inordinatè fuisset, denuntiaretis eidem Petro & Archidiacono supradicto ut si vellent & possent, ambo vel alter irregularitatem obiectam regulariter sub examine vestro probarent, & si probare infra duos menses nollent aut nequirent eandem, sive quòd in canonica probatione deficerent, seu etiam quòd contingeret ipsos canonicè à probatione repelli, dilecto filio Raynerio Subdiacono & familiari nostro protinus injungere curaretis ut palleum secundum formam sibi datam memorato Archiepiscopo consignaret, quòd si sufficienter probarent irregularitatem obiectam, à regimine Remensis Ecclesiae penitus amoveretis eundem. Cùmque die ad hoc statuta partes in vestra praesentia convenissent, & post altercationes non modicas inter eos super modo procedendi subortas, tandem nostro acceptato rescripto secundum formam ipsius petissent in negotio memorato procedi, vos ad inquisitionem super modo repulsionis praedicti Canonici legitime procedentes, receptis testibus hinc inde productis, & attestationibus publicatis, ac disputato sufficienter à partibus super eis, quia sola sententia jam testante perpendistis ad relationem nostro apostolatu faciendam partium animos inclinatos, causam ipsam instructam cum depositionibus testium & testimonialibus quoque litteris nobis remittere procurastis. Nos autem negotio ipso diligenter examinato comperimus nequaquam esse probatum quòd dictus Petrus praescripto modo fuisset ab irregularitatis probatione repulso, immo per testes omni exceptione majores ostensum quòd cum die quo praefatus Albericus in Remensem Archiepiscopum extitit nominatus, memorati Theobaldus & Petrus insufficientiam contra ipsum, & in crastinum idem Petrus adversus eundem irregularitatem & insufficientiam objecisset, ac utrobique se promississet eas in continenti probare, delegatis volentibus admittere probationes oblatas, ipse se usquequaque tergiversando subtraxit. Vnde illi ejus versutiam attendentes, diem ad impendendam consecrationem Archiepiscopo memorato ferme post hebdomadas tres futuram publicè praefixerunt. Et cum interim dictus Petrus super hoc eos minime requisisset, demum processum eorum attentata quasi fraude praeservans, sabbato diem dominicam praecedente qua erat idem Archiepiscopus consecrandus se ipsorum conspectui praesentavit, & postulavit instanter, appellationem ad nos nihilominus interponens, ne ad consecrationem procederent, sed super irregularitate praedicta probationes reciperent quas di-

Tom. II.

A a

Epif. 100. e suppleto diligenti irosorum.

Epif. 101. debet fieri matrimonium quibus duo sunt acri. Tua fratres. De iuris.

cebat se in continenti exhibere paratum. Vnde iudices de re ipsa maturiore consilio deliberare volentes præceperunt eidem ut in crastinum summo mane in eorum præsentia compareret. Quod tandem efficiens, irregularitatem objectam simili modo sicut & antè promisit se in continenti probare. Cui cum dicti iudices probandi hæc, sicut petebat, copiam indulgissent, ille variavit protinus verbum suum, postulans ad testes inveniendos inducias sibi dari. Deinde præfatus Archidiaconus requisitus si vellet testes super irregularitate producere, respondit quòd ipse de irregularitate nihil proponere volebat omnino; super insufficientia verò probationes aliquas non exhibuit, nec exhibiturum se dixit. Vnde patet quòd cum idem Theobaldus & Petrus omnia hæc suppresserint, & super repulsione id expresserint tantum nobis, quòd videlicet ipse Petrus eo modo qui superius est expressus inordinatè fuerat ab objectorum probatione repulsus, de quo nihil penitus probaverunt, rescriptum apostolicum per suppressionem veritatis & falsitatis expressionem extitit impetratum, cum sit etiam sufficienter ostensum quòd Presbyteri ad infamiam præfati Petri probandam, non duo tantum, sed quatuor, nec ab Episcopo Parisiensi, sed à Milone de Nantolio, fuere producti, nec ob hanc causam, id est, propter infamiam, sed ob aliam, id est, propter tergiversationem, eum non solus Parisiensis, sed & conjudices repulerunt; quem etsi propter hanc causam minus canonicè repulissent, non tamen jam admitti deberet ad irregularitatem probandam, cum aliam repulsionis causam se promiserit probaturum, in cuius probatione omnino defecit. Cum igitur juxta formam nostri mandati, quam pars acceptavit utraque, ac secundum ipsam postulavit in causa procedi, debuisset probari quòd præfatus Parisiensis Episcopus, qui ad promotionem illius omnimodis intendebat, nemine contra Petrum nisi duntaxat ipso eodem iudice replicante, duos Presbyteros convocavit, quorum testimonia contra ipsum absentem & ignorantem super infamia clam recepit, & sic admissus non fuerit ad irregularitatem probandam, videlicet quòd cum vidua conjugalem copulam contraxisset, ut tandem hoc probato valeret ad irregularitatem probandam admitti, quoniam aliis quæ sunt præscripta probatis, de hoc nihil penitus est of-

tensum, de consilio fratrum nostrorum, ab impetitione prædictorum Archidiaconi & Canonici sententialiter absolvimus Archiepiscopum memoratum; maximè cum idem Canonicus multipliciter vacillaverit & variaverit coram nobis, quin etiam ex sua confessione sit de calumnia manifestè convictus ex eo quòd coram nobis confessus est se irregularitatem quam objecerat à principio postmodum didicisse, sicque quod nesciebat objecisse adversus Archiepiscopum sæpeditum. Ne verò temeraria ejus præsumptio & præsumptuosa temeritas remaneat impunita qui præsumpsit ponere os in cælum, cum lingua ejus transeat super terram, ut juxta quod legitur, justus lavet manus suas in sanguine peccatoris, sæpeditum Petrum ab omni officio & beneficio clericali suspendimus donec apud vos & eundem Archiepiscopum reatus sui veniam consequatur. Ipsum autem de infamia non notamus, in cuius probatione dinoscitur sæpeditum sincera diligamus in Domino caritate, quia tamen pater filium quem diligit corripit, & Deus quos amat arguit & castigat, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus moneatis eundem ut apud ipsum Archiepiscopum infra mensem indulgentiam flagitet humiliter & devotè super eo quòd de arcu suo per alienam manum in ipsum sagittam emisit. Alioquin interdicatis ei per totam Remensem provinciam contradicendi vocem in electionibus Prælatorum, donec humiliaverit semetipsum ad indulgentiam postulandam. Ceterum licet dictus Archiepiscopus nobis nequaquam sit incredibilis vel suspectus, & sicut per Regis ac suffraganeorum omnium testimonia necnon Abbatum & Capitulorum Remensis provincie aliorumque multorum accepimus, propter illius irregularitatis objectum non in minimo ejus sit opinio aggravata, quia tamen ipse purgationem spontaneam ad clarificandum propriam innocentiam obtulit per seipsum, si eam voluerit exhibere, cum quota manu Episcoporum vel Abbatum seu etiam Sacerdotum ipse maluerit, eam infra mensem ad ipsam recipiendam publicè designatum recipere procuretis, ad Remensem Ecclesiam, ubi compugnatores commodius habebuntur, gratia reci-

piendæ purgationis personaliter accedentes. Præfato autem Subdiacono nostro nihilominus injungatis ut palleum de corpore beati Petri sumptum, insigne videlicet plenitudinis pontificalis officij, dicto Archiepiscopo secundum formam sibi à nobis expressam assignet. Quod si non omnes &c. duo vestrum sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo ea nihilominus exequantur. Datum Anagninæ 1111. Nonas Junij, anno undecimo.

ELIENSI ET LONDONIENSI
Episcopis.

Epist. 102.
Constitutiona.
Vide infra 10-
no. 111. cap.
172.

Licet ex litteris quas vobis super negotio Cantuariensis Ecclesiæ per dilectum filium Abbatem Belliloci & magistrum Simonem nuperrime destinavimus fraternitati vestræ jam innotuisse credamus quid sit oblatum à Rege, quidve mandatum à nobis, ad majorem tamen cautelam transcriptum illarum quas ipsi Regi direximus mittimus vobis præsentibus interclusum, monentes & obsecrantes in Domino quatinus sicut fuistis in ligando prudentes, ita sitis in absolvendo discreti, sub ea temperantia post vinum oleum infundentes ut plaga livens & tumens debeat perfecte curari. Cum autem super contumelia & injuria quas propter obedientiam & justitiam sustinetis, illorum vos imitari credamus exemplum qui, juxta quod legitur, ibant gaudentes à conspectu concilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati, præ oculis semper habentes quod obedientia melior est quam victimæ, majusque sit ascultare quam adirem arietum offerre, ac beati qui perfectionem patiuntur propter justitiam, quoniam cum probati fuerint, accipient coronam vitæ quam repromisit Deus diligentibus se, vos quidem non consolatione, quæ noscitur esse merentibus necessaria, sed exhortatione, quæ solet esse pugnantibus opportuna, credimus indigere; quamquam hoc ipsum & ad consolationem & ad exhortationem vobis sufficiat colligentibus multa de paucis, illis merito comparandis qui pleni erant oculis intus & foris. Ad perseverantiam ergo vos potius exhortantes, quæ, cum ceteræ virtutes currant in stadio, sola tandem accipit bravium, Domino protestante quod qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit, scientes quod infirmitas ista non est ad mortem, sed ut Ecclesia Dei glorificetur per illam. Vestris denique con-

Tom. II.

sultationibus respondemus, quod cum occasione interdicti novum chrisma in cœna Domini nequiverit consecrari, veteri est utendum in baptisate parvulorum, & si necessitas postulaverit, ipsi chrismati, ne deficiat, est oleum commiscendum per manum Pontificis aut etiam sacerdotis. Quamvis autem viaticum pertinere videatur ad pœnitentias morientium, si tamen haberi non possit, illud in hoc casu quod legitur credimus obtinere, *Crede, & manducasti*; cum sacramentum non necessitatis articulus, sed contemptus religionis excludat, ipsaque necessitas speretur in proximo defutura. Si tamen viris religiosis ab initio licuisset juxta suorum privilegiorum tenorem, exclusis excommunicatis & interdictis, clausis januis, non pulsatis campanis, suppressa voce divina officia celebrare, nec nobis fuisset molestum, nec absolum extitisset; possetque per illud tam in hoc quam in aliis congruum remedium adhiberi, præsertim ut per oblationem hostiæ salutaris divina placaretur in hac necessitate majestas. Datum Anagninæ xviii. Kal. Julij, anno xi.

Vide cap. 19.
de sent. excom.
in 6.

Vide infra
epist. 218.

EPISCOPO ET ARCHIDIACONO
Legionensi.

Dilectus filius G. Presbyter in nostra proposuit præsentia constitutus quod cum olim ipsum adhuc Diaconum M. Miles Legionensis diocesis, dolum & fraudem sub liberalitatis specie pallians, ad suum convivium invitasset, ex eo quod falsò quandam ipsius Militis concubinam dicebatur carnaliter cognovisse, Miles ipse quod gerebat in pectore detegens similitatem, eidem Diacono abscidere virilia non expavit. Cum autem id ad Principis terræ audientiam pervenisset, ac dictus Diaconus ferè mortuus putaretur, idem Princeps zelo vindictæ accensus, Militem & concubinam ipsius fecit incendio concremari. Postmodum verò præfatus Diaconus de vulnere convalescens, hoc tacito procuravit se in Presbyterum promoveri, qui ad apostolicam sedem accedens, nobis humiliter studuit supplicare ut secum super hoc misericorditer agere dignaremur. Quocirca discretionis vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus si vobis constiterit Presbyterum sæpeditum ab imposito sibi crimine fornicationis immunem & in illa quam exercuit Princeps vindicta inculpabilem penitus extitisse, in suscepto ministrare ordine permittentes eundem, ipsi super hoc eo prætextu nullam

Epist. 103.
De Presbytero
cui virilia abscissa fuerant
per vim.

A a ij